

وانەى ٦٦: مامۆستاي مەزن

مەتا ٥ - ٧

لە وانەى پابردوو بىنيمان كە عىساي مەسىح سەردانى شارۆچكەكانى فەلەستىنى دەكرد، خەلكانى فېردەكرد و نەخۆشى چاك دەكردەوه و پۆحى پىسى لە خەلكى دەردەكرد. خەلك سەريان سورمابوو و دەيان پرسى، ئەمە چىيە؟ فېرکردنكى نوپىيە بە دەسلەتەوه! فرمان بە پۆحى پىسى دەكات و گوپرايەلى دەبن. (مەرقۆس ١: ٢٧)

ئىستاش پلانمان وايە بەردەوام بىن لە خویندەنەوهى ئىنجىل و گوپ لە ووشە جوانانەى لە دەمى پەروەردگار عىسا هاتە دەردەوه بگىرین كە پۆژىك لە قەراخ چىايەك بوو لەگەل قوتابىيەكانى و خەلكانىكى زۆر و ھەركەسىك دەيەوى، دەتوانى ھەموو پەيامەكە لە ئىنجىلى مەتا بەشى پىنج تا بەشى حەفت بخویننەوه. نووسراوى پېرۆز دەفەرموى:

(مەتا ٥) ^١ كاتى عىسا خەلكەكەى بىنى، چووہ سەر چىا، ئىنجا دانىشت و قوتابىيەكانى هاتنە لای، ^٢ زارى كردهوه، فېرى كردن:

^٣ خۆزگە دەخوارى بە پۆح ھەزاران، چونكە شانشىنى ئاسمان بۆ ئەوانە.

^٤ خۆزگە دەخوارى بە ماتەمداران، چونكە دلنەوايى دەكرىن.

^٥ خۆزگە دەخوارى بە دلنەرمەكان، چونكە دەبن بە مىراتگرى زەوى.

^٦ خۆزگە دەخوارى بە برسى و تىنووہكان بۆ راستدروستى، چونكە تىر دەكرىن.

^٧ خۆزگە دەخوارى بە بەزەبىداران، چونكە بەر بەزەبى دەكەون.

^٨ خۆزگە دەخوارى بە دلپاكەكان، چونكە خودا دەبىن.

^٩ خۆزگە دەخوارى بە ئاشتىسازان، چونكە بە پۆلەى خودا ناودەبرىن.

^{١٠} خۆزگە دەخوارى بە چەوسىنراوان لە پىناوى راستدروستى، چونكە شانشىنى ئاسمان بۆ ئەوانە.

^{١١} خۆزگە دەخوارى بە ئۆه كاتى خەلكى ئابرووتان دەبەن و دەتانچەوسىننەوه، لەبەر من ھەموو بوختانىكتان پى دەكەن. ^{١٢} دلخۆش

و دلشاد بن، چونكە پاداشتان گەورەيە لە ئاسمان. لەبەر ئەوهى پىش ئۆه ئاواش پىغەمبەرانىان چەوساندۆتەوه.

^{١٣} وا بىر نەكەنەوه من ھاتووم تەورات يان پىغەمبەران پووچەل بكەمەوه، نەھاتووم بۆ پووچەلكردنەوه، بەلكو بۆ تەواوكردن.

^{١٤} راستىتان پى دەلیم: تا زەوى و ئاسمان لەئارادا بىت، پىتىك يان خالىك لە تەورات لەناو ناچىت، تاكو ھەمووى دىتە دى. ^{١٥} بۆيە

ئەوهى بچووكتىنى ئەم راسپاردانە بشكىنیت و خەلكىش ئاوا فېر بكات، لە شانشىنى ئاسمان بە بچووكتىن ناودەبردىت. بەلام

ئەوهى پەپرەوى بكات و خەلكى فېر بكات، لە شانشىنى ئاسمان بە پايە بەرز ناودەبردىت. ^{١٦} ئىتر پىتان دەلیم: ئەگەر راستدروستىتان

لە مالم و فەرىسىيەكان زياتر نەبىت، ھەرگىز ناچنە ناو شانشىنى ئاسمان.

^{١٧} بىستوتانە بە پىشىنان وتراوه: {مەكوژە}، (ئەوهى بكوژىت شايانى حوكم بەسەردان دەبىت). ^{١٨} بەلام من پىتان دەلیم ئەوهى لە

خوشكى يان براكەى توورە بى، دەبى حوكم بەردىت. ئەوهى بە براكەى دەلى (ھىچوچوچ، دەبى بەردىتە سەنھەدرىن، ئەوش دەلېت

{گىلە}، دەبىت بخرىتە ناو ئاگرى دۆزەخەوه. ^{١٩} بىستوتانە وتراوه: {داوونپىسى مەكە}. ^{٢٠} بەلام من پىتان دەلیم: ئەوهى بە

ھەوسەبازىيەوه سەبرى ئافرەتىك بكات، ئەوا لە دلى خۆى دا داوونپىسى لەگەل كرووہ. ^{٢١} ديسان بىستوتانە كە بە پىشىنان وتراوه:

{سویندەكانت مەشكىنە، بەلكو سویندەكانت بۆ خوداوەند بەرەسەر}، ^{٢٢} بەلام من پىتان دەلیم: ھەرگىز سویند مەخۆن، نە بە ئاسمان،

چونكە تەختى خودايە، ^{٢٣} نە بە زەوى، چونكە تەختەپىيەتى... ^{٢٤} با قسەتان: {بەلى} بۆ {بەلى} و {نەخىر} بۆ {نەخىر} بىت، لەمە

بترازىت لە خراپەكارەكەوهيە.

^{٢٥} بىستوتانە وتراوه: {چاو بە چاو، ددان بە ددان}. ^{٢٦} بەلام من پىتان دەلیم: بەرەركانى پى خراپەكار مەكەن، بەلكو ئەوهى لە

پرومەتى راستى دايت، لايەكەى ديكەشى بۇ شل بکە،^{۴۱} ئەوۋى ويستى بتداتە دادگا و كراسەكەت لى بستىنيت، چاكەتەكەشتى بەدرى. ^{۴۲} ئەوۋى يەك ميل بىگارى پى كرىت، دووانى لەگەل بېرۇ. ^{۴۳} بىستووتانە وتراوہ: {نزىكەكەت خۇش بوۋى،} (پقت لە دوژمنت بىتتەوہ). ^{۴۴} بەلام من پىتان دەلېم: دوژمنەكانتان خۇش بوۋى، نوپۇز بکەن بۇ ئەوانەى دەتانچەوسىننەوہ،^{۴۵} تاكو بىنە پۇلەى ئەو باوكەتان كە لە ئاسمانە، ئەو خۇرى خۇى بەسەر چاك و خرابدا ھەلدېنى و باران بەسەر پياوچاك و زۇردارىشدا دەبارىنيت. ^{۴۶} چونكە ئەگەر ھەر ئەوانەتان خۇش بوۋى كە ئيوەيان خۇش دەوئت، چ پاداشتىكتان ھەبە؟ ئايا باجگرايش ئەمە ناكەن؟^{۴۷} ئەگەر سالوتان تەنھا لە خوشك و براياتان كرده، چى زياترتان كرووہ؟ ئايا بتپەرىستانىش ئەمە ناكەن؟^{۴۸} بۇيە ئيوە تەواو بن، وەك باوكى ئاسمانىتان تەواوہ.

(مەتا ۶) ^۱ ھۇشيار بن لەوۋى لەبەرچاۋى خەلك كارى راستودروستىتان بکەن، تاكو بتانپىنن. ئەگىنا پاداشتتان نپىە لەلاى باوكتان لە ئاسمان.

^۲ بۇيە كاتى خىرلىك دەكەيت، لەپىش خۇت زورنا لىمەدە وەك دوو پرووان كە لە كەنىشت و سەر شەقامەكان دەيكەن، تاكو لەلايەن خەلك ستايش بكرىن. راستىتان پى دەلېم: ئەوانە پاداشتى خۇيان وەرگرتوۋە. ^۳ بەلام تۇ كە خىرلىك دەكەيت، مەھىلە دەستى چەپت بزائىت دەستى راست چى دەكات،^۴ تاكو خىرەكەت بە نەپنى بىت. باوكىشت كە لە نەپنىدا دەبىنيت، پاداشتت دەداتەوہ.

^۵ كاتى نوپۇز دەكەن وەك دوو پرووان مەبن، ئەوان ھەزەدەكەن بە پيوە لە كەنىشت و سووچى شەقامەكان نوپۇز بکەن، تاكو بۇ خەلك ديار بن. راستىتان پى دەلېم: ئەوانە پاداشتى خۇيان وەرگرتوۋە. ^۶ بەلام تۇ كاتى نوپۇز دەكەيت، بېرۇ ژوورەكەت و دەرگا لەسەر خۇت دابخە، نوپۇز بکە بۇ باوكت كە لە نەپنى داىە. باوكىشت كە لە نەپنىدا دەبىنيت، پاداشتت دەداتەوہ. ^۷ كاتى نوپۇز دەكەن، وەك بتپەرىستان چەنەبازى مەكەن، چونكە وادەزانن بە زۇر وتىيان گوپيان لى دەگىرپت. ^۸ بۇيە وەك ئەوان مەبن، چونكە باوكتان دەزانىت پيوستىتان بە چىبە، پىش ئەوۋى داۋاى لى بکەن.

^۹ بەلام ئيوە ئاۋا نوپۇز بکەن:

(ئەى باوكتان لە ئاسمان، با ناوت پىرۇز بىت، ^{۱۰} با پاشايەتپىەكەت بى، با خواستت لەسەر زەوى پەپرەو بكرپت وەك لە ئاسمان. ^{۱۱} نانى پۇزانەمان ئەمپۇش بەدرى. ^{۱۲} لە گوناھەكانمان خۇش بە، وەك ئىمەش لە قەرزارەكانمان خۇش دەبىن. ^{۱۳} مەمانخەرە تاكىردنەوہ، بەلكو پزگارمان بکە لە شەيتان.)

^{۱۴} كاتى بەرپۇژوو دەبن، پرووگرژ مەبن وەك دوو پرووان، چونكە پرووان دەگۇرن تاكو بۇ خەلكى دەرىخەن كە بەرپۇژوون. راستىتان پى دەلېم: ئەوانە پاداشتى خۇيان وەرگرتوۋە. ^{۱۵} بەلام تۇ كە بەرپۇژوو دەبىت، سەرت چەور بکە و دەموچاوت بشۇ،^{۱۶} تاكو بۇ خەلك دەرنەكەوئت كە بەرپۇژووئت، بەلكو بۇ باوكى نەپنىت، باوكىشت كە بە نەپنى دەبىنيت، پاداشتت دەداتەوہ.

^{۱۷} لەسەر زەوى گەنجىنە بۇ خۇتان كۆمەكەنەوہ، لەوئ مۇرانە و ژەنگ تىكى دەدەن، دز دەپىرپت و دەيدىزىت. ^{۱۸} بەلكو گەنجىنە بۇ خۇتان لە ئاسمان كۆبىكەنەوہ، لەوئ مۇرانە و ژەنگ تىكى نادەن، دزىش ناىپرپت و نايدىزىت. ^{۱۹} چونكە گەنجىنەت لەكوئ بىت، دلېشت لەوئ دەبىت.

^{۲۰} چاۋ چراى لەشە، ئەگەر چاۋت ساغ بىت، ئەوا لەشت ھەموۋى پرووناكىبە، ^{۲۱} بەلام ئەگەر چاۋت خراب بىت، ئەوا ھەموو لەشت تارىك دەبىت، بۇيە ئەگەر ئەو پرووناكىبەى لە تۇ داىە تارىكى بىت، ئاخۇ دەبى تارىكى چۇن بىت! ^{۲۲} كەس ناتوانىت كۆيلايەتى دوو گەورە بكات، چونكە پقى لە يەككىيان دەبىتتەوہ و ئەوۋى ديكەى خۇش دەوئت، يان دەست بە يەككىيانەوہ دەگرپت و ئەوۋى ديكە پشتگوئ دەخات. ئيوەش ناتوانن كۆيلەى خودا و پارە بن.

^{۲۵} بۆیه پیتان ده‌لیم: بۆ ژيانی خۆتان نینگهران مه‌بن که چی ده‌خۆن و چی ده‌خۆنه‌وه، یان بۆ له‌ستان چی ده‌پۆشن. ئایا ژیان له خواردن گرنگتر نییه؟ یان له‌ش له پۆشاک؟ ^{۲۶} سه‌یری بالنده‌ی ئاسمان بکه‌ن، نه‌ تۆو ده‌که‌ن و نه‌ دروینه‌ و نه‌ له‌ ئەمبار کۆده‌که‌نه‌وه، له‌گه‌ڵ ئەوه‌ش‌دا باوکی ئاسمانیتان به‌خۆی ده‌کات. ئایا ئیوه‌ له‌وان به‌نرختر نین؟ ^{۲۷} کێ له‌ ئیوه‌ ئەگه‌ر نینگهران بوو، ده‌توانی‌ت یه‌ک کاتژمێر له‌ ته‌مه‌نی خۆی زیاد بکات؟

^{۲۸} هه‌روه‌ها بۆچی خه‌می پۆشاکتانه؟ سه‌یری گولاله‌ی کێلگه‌ بکه‌ن چۆن گه‌شه‌ ده‌کات، نه‌ خۆی ماندوو ده‌کات و نه‌ ده‌رپسێت، ^{۲۹} به‌لام پیتان ده‌لیم: ته‌نانه‌ت سلیمانیش له‌وپه‌ری شکۆمه‌ندی‌دا وه‌ک یه‌کیک له‌وانه‌ی نه‌پۆشیوه‌. ^{۳۰} ئەگه‌ر خودا گیای کێلگه‌ ئاوا بپۆشی‌ت که‌ ئەم‌پۆ هه‌یه‌ و به‌یانی فێرده‌دریته‌ ته‌نوو‌روه‌، ئایا ئیوه‌ زیاتر نین تا پۆشته‌تان بکات، ئە‌ی که‌م‌باوه‌رینه‌؟ ^{۳۱} جا خه‌م مه‌خۆن بلین (چی بخۆین؟) یان (چی بخۆینه‌وه؟) یان (چی بپۆشین؟) ^{۳۲} چونکه‌ هه‌موو ئە‌مانه‌ نه‌ته‌وه‌کان هه‌ولێ بۆ ده‌ده‌ن، باوکی ئاسمانیشتان ده‌زانیت پۆیستیتان به‌ هه‌موو ئە‌وانه‌ هه‌یه‌. ^{۳۳} به‌لکو یه‌که‌م جار داوای پاشایه‌تییه‌که‌ی خودا و راستو‌دروستییه‌که‌ی بکه‌ن، هه‌موو ئە‌مانه‌تان بۆ زیاد ده‌بی‌ت.

(مه‌تا ۷) ^۱ حوکم مه‌ده‌ن تا‌کو حوکم نه‌درین. ^۲ چونکه‌ به‌و حوکمه‌ی ده‌یده‌ن حوکم ده‌درینه‌وه، به‌و پێوانه‌یه‌ی ده‌بی‌یون، بۆتان ده‌پۆرێته‌وه. ^۳ بۆچی پووشی ناو چاوی براکه‌ت ده‌بینیت، به‌لام تییینی کاریته‌که‌ی ناو چاوی خۆت ناکه‌یت؟ ^۴ یان، چۆن به‌ براکه‌ت ده‌لێی: (پێم بده‌ با پووشه‌که‌ی ناو چاوت ده‌رهبه‌ینم،) که‌چی کاریته‌ له‌ناو چاوی خۆت دایه‌؟ ^۵ ئە‌ی دوو‌پوو، یه‌که‌م جار کاریته‌که‌ی ناو چاوی خۆت ده‌رهبه‌ینه، ئینجا باش ده‌بینیت بۆ ده‌ره‌بنانی پووشی ناو چاوی براکه‌ت. ^{۱۲} که‌واته‌ له‌ هه‌ر شتێک‌دا ئاوا بۆ خه‌لک بکه‌ن که‌ ده‌تانه‌وی بۆتان بکری‌ت، چونکه‌ ئە‌مه‌یه‌ بوخته‌ی ته‌ورات و په‌یامی پێغه‌مبه‌ران.

^۷ داوا بکه‌ن، پیتان ده‌دریت. بگه‌رپن، ده‌دۆزنه‌وه. له‌ ده‌رگا بده‌ن، لیتان ده‌کریته‌وه. ^۸ چونکه‌ هه‌ر که‌سیک داوا بکات، وه‌رده‌گری‌ت. ئە‌وه‌ی بگه‌رپت، ده‌دۆزیته‌وه. ئە‌وه‌ش له‌ ده‌رگا ده‌دات، لێی ده‌کریته‌وه.

^{۱۳} له‌ ده‌رگای ته‌سک بپۆنه‌ ژوو‌روه‌، چونکه‌ ده‌رگایه‌کی به‌رین و پێگایه‌کی پانه‌ ئە‌وه‌ی به‌ره‌و له‌ناوچوون ده‌پوات، زۆرن ئە‌وانه‌ی پێی‌دا ده‌چنه‌ ژوو‌روه‌. ^{۱۴} به‌لام ته‌سکه‌ ده‌رگا و ته‌نگه‌ ئە‌و پێگایه‌ی به‌ره‌و ژیان ده‌چیت، که‌م که‌سیش ده‌یدۆزیته‌وه.

^{۱۵} ئاگاداری پێغه‌مبه‌رانی درۆزن بن که‌ له‌ پێستی مه‌ردا بۆ لاتان دین، به‌لام له‌ناوه‌وه‌ گورگی درنده‌ن. ^{۱۶} به‌ به‌ره‌مه‌یان ده‌یانناسن. ئایا تری له‌ دێک ده‌رنن یان هه‌نجیر له‌ چۆل؟ ^{۱۷} به‌م شیوه‌یه‌ هه‌ر داریکی باش به‌ره‌مه‌ی باش ده‌دات، داری خراپیش به‌ره‌مه‌ی خراپ. ^{۱۸} داری چاک ناتوانیت به‌ره‌مه‌ی خراپ بدات و داری خراپیش ناتوانیت به‌ره‌مه‌ی باش بدات. ^{۱۹} هه‌ر داریک به‌ره‌مه‌ی باش نه‌دات ده‌بدریته‌وه‌ و فێرده‌دریته‌ ناو تاگر. ^{۲۰} که‌واته‌ به‌ به‌ره‌مه‌یان ده‌یانناسن.

^{۲۱} نه‌ک هه‌ر که‌سیک پێم بلێت: (خوداوه‌ند، خوداوه‌ند!) ده‌چیته‌ ناو شانشینی ئاسمان، به‌لکو ئە‌وه‌ی به‌ خواستی باوکم ده‌کات که‌ له‌ ئاسمانه‌. ^{۲۲} له‌و پۆژهدا، زۆر که‌س پێم ده‌لین: (خوداوه‌ند، خوداوه‌ند، ئایا به‌ ناوی تۆوه‌ پێشبینیمان نه‌کرد، به‌ ناوی تۆوه‌ پۆچی‌پیسمان ده‌رنه‌کرد، به‌ ناوی تۆوه‌ په‌رجوی زۆرمان نه‌کرد؟) ^{۲۳} ئینجا منیش پێیان پاده‌گه‌یه‌نم: (قه‌ت ئیوه‌م نه‌ناسیوه‌. لێم دوور بکه‌ونه‌وه، ئە‌ی سه‌رپێچیکاران!)

^{۲۴} بۆیه هه‌ر که‌سیک گوێی له‌م وتانه‌م بی‌ت و په‌په‌وه‌ی بکات، وه‌ک پیاویکی دانا وایه‌ که‌ خانووه‌که‌ی له‌سه‌ر به‌رد بنیادنايیت. ^{۲۵} باران باری و لافاو هه‌لستا و په‌شه‌با هه‌لیکرد و له‌و خانووه‌ی دا، به‌لام نه‌پوو‌خا، چونکه‌ له‌سه‌ر به‌رد بنیاد نرابوو. ^{۲۶} هه‌ر که‌سیکیش گوێی له‌م وتانه‌م بی‌ت و په‌په‌وه‌ی نه‌کات، وه‌ک پیاویکی گیل وایه‌ خانووه‌که‌ی له‌سه‌ر لم بنیادنايیت. ^{۲۷} باران باری و لافاو هه‌لستا و په‌شه‌با هه‌لیکرد و له‌و خانووه‌ی دا و پوو‌خا، پوو‌خانه‌که‌شی گه‌وره‌ بوو.)

^{۲۸} کاتی عیسا ئە‌م وتانه‌ی ته‌واو کرد، خه‌لکه‌که‌ له‌ فێرکردنه‌که‌ی سه‌رسام بوون، ^{۲۹} چونکه‌ وه‌ک ده‌سه‌لاتداریک فێری ده‌کردن، نه‌ک

وه‌کو مالمه‌کانیان.

با خوداش توانای تیگه‌یشتن بداتی له‌وه‌ی که ئه‌مپۆ خویندمانه‌وه. له‌گه‌ڵ ئه‌م وشه‌ جوانه به‌جیّت دیلین که په‌روه‌ردگار عیسا فرمووی له‌سه‌ر چپاکه: (یه‌که‌م جار داوای پاشایه‌تییه‌که‌ی خودا و راستودروستییه‌که‌ی بکه‌ن، هه‌موو ئه‌مانه‌تان بۆ زیاد ده‌بیّت.) (مه‌تا ۶: ۳۳)

گرنگترینی پرسیاره‌کانی ئەم وانه‌یه:

١. له وانه‌ی رابردوو بینیمان که عیسا‌ی مه‌سیح سه‌ردانی شارۆچکه‌کانی فه‌له‌ستینی ده‌کرد، خه‌لکانی فی‌رده‌کرد و نه‌خۆشی چاک ده‌کرده‌وه و پۆخی پیسی له خه‌لکی ده‌رده‌کرد. خه‌لک سه‌ریان سو‌رپامبوو و ده‌یان پرسی، ئەمه‌ چییه؟ ئەی تۆ رات چییه؟ عیسا مسیح کییه؟
٢. ئەگه‌ر هه‌ر ئەوانه‌تان خۆش بووی که ئیوه‌یان خۆش ده‌ویت، چ پاداشتیکتان هه‌یه؟
٣. ئایا ژبان له خواردن گرنگتر نییه؟ یان له‌ش له پۆشاک؟
٤. کئ له ئیوه ئەگه‌ر نیگه‌ران بوو، ده‌توانیت یه‌ک کاتژمیر له ته‌مه‌نی خۆی زیاد بکات؟
٥. بۆچی پووشی ناو چاوی براکه‌ت ده‌بینیت، به‌لام تیبینی کاربته‌که‌ی ناو چاوی خۆت ناکه‌یت؟

پښگای پاست و دروستی:

وه‌رزی خویندنه‌وه‌ی کتیبی پیروژ

(٢٠١٦)

Old Testament, Sorani (Draft), International Bible Society, 2005, 2009, 2011; Psalms, Biblica, 2013

Kurdish New Testament, International Bible Society, 1998; Biblica, 2011

ئهم خویندنه‌وه له {The Way of Righteousness by Paul Bramson, 1998} به‌خه‌ش کراوه‌ته.

به‌ره‌م هینه‌ر: کۆمه‌له‌ی پښگای پاست و دروستی

rrd2011@yahoo.com

www.rrdk.org